

15.08.2016

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI SOSIAALI- JA TERVEYSTIETOJEN TIETOTURVALLISESTA HYÖDYNTÄMISESTÄ SEKÄ ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoanne liitteenä olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Esityksellä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki sosiaali- ja terveystietojen tietoturvallisesta hyödyntämisestä. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi lakia Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksesta (668/2008), lakia potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992) sekä lakia sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000). Ehdotuksella kumottaisiin laki terveydenhuollon valtakunnallisista henkilörekistereistä (556/1989) ja laki sosiaalili- ja terveystietojen tutkimus- ja kehittämiskeskusten tilastotoimesta (409/2001).

Suomalaiset sosiaali- ja terveystietovarannot ovat kansainvälisesti tarkasteltuna mittavat ja sisältävät arvokasta tietoa väestön terveydestä ja hyvinvoinnista sekä palveluiden käytöstä. Niiden hyödyntäminen vaatii kuitenkin usein käyttöluvan hakemista eri rekisterinpitäjiltä. Rekisterinpitäjät myöntävät yleensä samaa hakemusta koskevat käyttöluvat erikseen ja eri säännösten perusteella.

Esityksen tavoitteena on luoda yhdenmukaiset ja yksilön tietosuojan turvaavat edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojen sekä muiden hyvinvointiin liittyvien henkilötietojen hyödyntämiselle tilastointiin, tutkimukseen, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan, opetukseen, tietojohdantamiseen, viranomaisohjaukseen ja -valvontaan sekä viranomaisten suunnittelu- ja selvitystehtäviin.

Ehdotuksen mukaan käyttöluvat sosiaali- ja terveystiedon hyödyntämiseen myöntäisi jatkossa yksi lupaviranomainen, kun tietoaineistoja yhdistellään usealta rekisterinpitäjältä. Käyttöluvan myöntämisen jälkeen lupaviranomainen kokoaisi eri rekistereihin tallennetut tiedot, yhdistelisi ne ja luovuttaisi ne pyytäjälle. Lupakäsittelyä varten luotaisiin sähköinen lupaportaali ja luovutettaville tiedoille tietoturvalliset käyttöympäristöt ja käyttöyhteydet. Tietosuojavaltuutetun säännönmukaisesta kuulemisesta ja nykyisestä lausuntokäytännöstä luovutaisiin. Tilalle tulisi tietosuojatilin päätös.

Esitys toteuttaa hallituksen tavoitteita digitalisaatiosta, säädösten sujuvoittamisesta, normien purkamisesta ja hallinnollisen taakan keventämisestä. Ehdotuksella saatettaisiin lainsäädäntöalueen säännökset vastaamaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679 vaatimuksia.

Uudistusten on tarkoitus tulla voimaan vaiheittain 1.1.2018 alkaen.

Lausunnonantajia pyydetään ottamaan kantaa erityisesti kysymyksiin, jotka on eritelty webropol-linkissä:

https://www.webropol-surveys.com/Answer/SurveyParticipation.aspx?SDID=Fi_n1152752&SID=9659273d-0482-4f78-91a5-0839711ac3d9&dy=1028891432.

Lausunto pyydetään toimittamaan **perjantaihin 30.9.2016 klo 16:15 mennessä** ministeriön kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@stm.fi Vaihtoehtoisesti lau-

sunnan voi lähettää kirjallisesti osoitteeseen Sosiaali- ja terveysministeriö, Kirjaamo, PL 33, 00023 Valtioneuvosto. Lausunnoissa pyydetään käyttämään viitettä STM011:00/2015. Annetut vastaukset ovat julkisia.

Lausuntopyyntö on nähtävissä myös sosiaali- ja terveysministeriön internet-sivuilla <http://stm.fi/lausuntopyyntot>. Ministeriön sivujen kautta kuka tahansa voi antaa lausuntonsa asiasta.

Lisätietoja lausuntopyyntöstä antavat:

Neuvotteleva virkamies Hannu Hämäläinen, puh. 02951 63380, hannu.hamalainen@stm.fi

Lakimies Helena Raula, puh.02951 63018, helena.raula@stm.fi

Osastopäällikkö Kirsi Varhila

Lakimies Helena Raula

LIITTEET

- 1) Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi sosiaali- ja terveystietojen tietoturvalisistä hyödyntämisestä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
- 2) Lakia valmistelleen työryhmän väliraportti

JAKELU

Aluehallintovirastot
 Arkistolaitos
 Eduskunnan oikeusasiamies
 Kansaneläkelaitos
 Liikenne- ja viestintäministeriö
 Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
 Oikeuskanslerinvirasto
 Oikeusministeriö
 Opetus- ja kulttuuriministeriö
 Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
 Suomen Akatemia
 Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
 Tekes – teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus
 Terveystieteiden tutkimuskeskus
 Tietosuojavaltuutetun toimisto
 Tilastokeskus
 Työ- ja elinkeinoministeriö
 Työterveyslaitos
 UKK-instituutti
 Valtakunnallinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta TUKIJA
 Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta ETENE
 Valtionvarainministeriö
 Väestörekisterikeskus
 Kuntaliitto
 Espoon kaupunki
 Helsingin kaupunki

Keravan kaupunki
Kotkan kaupunki
Kuopion kaupunki
Lohjan kaupunki
Tampereen kaupunki
Vantaan kaupunki
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyöryhmä
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitoyhtiö
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
Oulunkaaren kuntayhtymä
Pirkanmaan sairaanhoitoyhtiön kuntayhtymä
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitoyhtiö
Siun SOTE – Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä
Varsinais-Suomen sairaanhoitoyhtiö
Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä
Helsingin yliopistollinen keskussairaala
Kuopion yliopistollinen sairaala
Oulun yliopistollinen sairaala
Turun yliopistollinen keskussairaala
Tampereen yliopistollinen keskussairaala
Auria Biopankki
Biopankki Borealis
Helsingin Biopankki
THL Biopankki
Aalto yliopisto
Helsingin yliopisto
Itä-Suomen yliopisto
Lapin yliopisto
Oulun yliopisto
Tampereen yliopisto
Turun yliopisto
Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkosto
Terveystyöryhmien verkosto
Svenska social- och kommunalhögskolan
Sosiaalialan osaamiskeskukset
Elinkeinoelämän keskusliitto
KT Työnantajat
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry
Kunta-alan koulutettu hoitohenkilöstö KoHo ry
Kunta-alan unioni ry
Apotti-hanke
BCB Medical Oy
BDO Consulting Oy
CGI Suomi
CHT Oulu
Citrus Solutions Oy
CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy
Duodecim
Epid Research Oy
EsiOR Oy
FCG Finnish Consulting Group
FiHTA ry

Finpro Oy / Team Finland Health
 GE Healthcare Finland Oy
 Hammarström & Puhakka Partners Oy
 Helsinki Institute for Information Technology HIIT
 Hyvis-ICT
 IBM
 Lääketeollisuus ry
 Lääkäripalveluyritykset ry
 Medbit
 Merck Finland
 Noona Healthcare Oy
 Nordic Healthcare Group Oy
 Orion Pharma Oyj
 Pfizer Oy
 Roche Diagnostics Oy
 SalWe Oy
 SAS Institute Oy
 Sosiaali- ja terveysalan yrittäjät, TESO ry
 Sosnet
 SOSTE, Suomen sosiaali- ja terveys ry
 Success Clinic Oy
 Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
 Teknologiateollisuus ry
 Terveyspalvelualan liitto
 Terveystalo
 TFS CRO Oy
 TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry
 Tieto Oyj
 Vaikuttavuustieto Oy
 Valtakunnallinen kansanterveystyön johtajien verkosto

TIEDOKSI

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä
 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula
 Erityisavustaja Eeva Salmenpohja
 Erityisavustaja Hanna-Maija Kause
 Erityisavustaja Niina Perälä
 Erityisavustaja Tiina Ullvén-Putkonen
 Kansliapäällikkö Päivi Sillanaukee
 STM/STO
 STM/HSO
 STM/Viestintä
 STM/Kirjaamo
 STM/Hare
 Biopankkilainsäädännön ohjausryhmä

